

A KÚRIA
mint másodfokú bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Kf.VI.37.870/2018/9.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Vitál-Eigner Beáta előadó bíró,
Dr. Sugár Tamás bíró

A felperesek: Alcon Hungária Gyógyszerkereskedelmi Kft. I. rendű (1114 Budapest, Bartók Béla út 43-47.)
Alcon Services AG Magyarországi Fióktelepe II. rendű (1114 Budapest, Bartók Béla út 43-47.)

A felperesek képviselője: Germus és Társai Ügyvédi Iroda (üggyintéző ügyvéd:)

Az alperes: Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.)

Az alperes képviselője: kamarai jogtanácsos

A per tárgya: versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: az I. rendű és a II. rendű felperes

A fellebbezés száma: 9.

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Fővárosi Törvényszék 2018. május 8-án kelt 13.K.700.027/2018/8. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 13.K.700.027/2018/8. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az alperes Vj/055-114/2013. nyilvános számú határozatát hatályon kívül helyezi és az alperest új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek személyenként 2.000.000 (kétfmillió) forint együttes elsőfokú és fellebbezési eljárási költséget.
A kereseti és fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

Kf.VI.37.870/2018/9.

- [1] Az alperes a 2015. augusztus 6. napján kelt Vj/055-115/2013. iktatószámú határozatában megállapította, hogy a II. rendű felperes 2013. január 1. és 2013. december 31. között, az I. rendű felperes pedig 2014. január 1-től jogsértést követtek el a II. rendű felperes által a CIBA kontaktlencsék és kontaktlencse ápolószerek forgalmazására vonatkozóan 2013. január 1-jén bevezetett és az I. rendű felperes által 2014. január 1-től alkalmazott kedvezményrendszer kialakításával és alkalmazásával, mely magatartás céljában és hatásában korlátozza a versenyt.
- [2] Megtiltotta az I. rendű felperes számára a jogsértés folytatását, és felhívta ennek igazolására.
- [3] A jogsértés miatt a II. rendű felperest 51.356.000.- forint, míg az I. rendű felperest 52.343.000.- forint bírság megfizetésére kötelezte.
- [4] Indokolása szerint a 2013-ra szóló új keretmegállapodások három partnerkategória felállításával megkülönböztették az optikai üzleteket, a nagykereskedőket és az internetes kereskedőket, majd e besorolástól függően került sor a – kedvezményrendszer tekintetében eltérő tartalmú – keretmegállapodások megkötésére. Internetes kereskedőnek minősül a partner, amennyiben forgalmának több mint % a internetes kereskedelemről származik. Mind az optikai üzletek, mind a nagykereskedők minősülhetnek internetes kereskedőnek attól függően, hogy honnan származik bevételeik többsége.
- [5] A kontaktlencse minőségi kedvezmény mértéke minden kereskedelmi partner részére azonos volt; az illesztési kedvezmény: %, az aktivitási kedvezmény: %, a raktárkészlet kedvezmény: %, azonban a kedvezmények elérésének feltételei változtak a partner besorolása alapján.
- [6] Az optikai üzletek részére biztosított kontaktlencse illesztési kedvezmény szerint árkedvezményben részesülhet – egyebek mellett – az az üzlet, amely kontaktlencse illesztésére alkalmas, azaz olyan üzlet, amely ÁNTSZ által engedélyezett vizsgálóhelyiséggel és felszereléssel, valamint legalább alkalmi illesztővel rendelkezik. Kontaktlencse aktivitási kedvezményt azok a vevők kaphatnak, akik minimum félévente egyszer részt vesznek a felperes által szervezett kontaktlencse fogyasztói promócióban, amelynek során a vevő a részére nyújtott kedvezmény egy részét továbbadja a vásárló részére vásárlói promóció formájában. A raktárkészlet-tartási kedvezmény azokat illeti, akik meghatározott kontaktlencséből minimum különböző paramétert, más kontaktlencséből minimum különböző paramétert tartanak készleten.
- [7] Az internetes kereskedők kontaktlencse illesztési kedvezmény igénybevételére akkor jogosultak, ha folyamatosan fenntartanak szerződéses együttműködési kapcsolatot legalább olyan üzlettel, amely kontaktlencse illesztésre alkalmas. Kontaktlencse aktivitási kedvezményt azok kaphatnak, akik a felperes stratégiai termékeinek megjelenést biztosítanak image hirdetés formájában hónapon keresztül, ezen kívül évente alkalommal akciót hirdetnek meghatározott kontaktlencsére. Raktárkészlet-tartási kedvezményben azok részesülhetnek, akik készleten tartanak meghatározott kontaktlencséből teljes, a felperesek által forgalmazott portfóliót.
- [8] Az alperes a határozatban felperesi nyilatkozatként lábjegyzetben rögzítette, hogy a Magyar Látáserészsövetségtől beszerzett adatok alapján Magyarországon mintegy 967 optikai üzlet működik, amelyek közül csak 539, azaz mintegy 50% képes illesztési szolgáltatások nyújtására. Az Alcon optikai üzlettel áll szerződéses kapcsolatban. Ezek közül csak , azaz mintegy %-uk teljesíti az illesztési kedvezmény feltételeit.
- [9] Az alperes szerint a kedvezményrendszer előnyösebb volt a nagyjából optikai üzlet számára, hiszen az illesztési kedvezmény igénybevételéhez nem kellett további optikai üzlettel szerződést kötniük, ugyanakkor nyilvánvalóan hátrányosabb volt az internetes kiskereskedőknek, hiszen a optikai üzlettel való szerződéskötés olyan új feltételt írt elő, amely a megelőző rendszerben nem volt, és amelynek teljesítése nehézségekbe ütközött.
- [10] Megítélése szerint a gyakorlatban kettős árrendszer alakult ki, az optikai üzletnek besorolt

Kf.VI.37.870/2018/9.

partnerek alacsonyabb áron juthatnak hozzá közvetlenül a CIBA termékekhez, mint az internetes besorolású versenytársaik. Ez a 330/2010/EU rendelet (a továbbiakban: csoportmentességi rendelet) 4.b. pontja, a 2010/C 130/01 Bizottsági Iránymutatás (a továbbiakban: Vertikális Iránymutatás) 52.d. pontja alapján, illetőleg a vertikális megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alóli mentesítéséről szóló 205/2011. (X.7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 7. § b), illetve da) pontja alapján súlyos versenykorlátozásnak minősül, ezért nem alkalmazható rá a csoportmentességi rendelet 2. cikke által biztosított mentesség.

- [11] Az eljárás során beszerzett e-mail levelezés értékelésével arra a következtetésre jutott, hogy a vállalkozás célja ténylegesen az internetes kereskedők beszerzési árának megemlése volt annak érdekében, hogy az interneten elérhető fogyasztói árak növekedjenek és megközelítsék az optikai üzletekben, illetve más európai uniós országokban alkalmazott árakat. A bevezetett új kedvezményrendszer ezért mind a korlátozás objektív természete, mind annak szubjektív célzata szerint is cél szerinti versenykorlátozásnak minősül.
- [12] Az új kedvezményrendszer bevezetésének hatásaként az internetes kereskedő kategória ténylegesen kiüresedett. Az internetes kereskedők árelőnye megszűnt az optikai üzletekkel szemben, mivel az illetékesi kedvezmény igénybevételei lehetőségének hiányát nem tudta ellensúlyozni az internetes értékesítési csatorna alacsonyabb költsége. A kedvezményrendszer alkalmazása ezért hatásában is korlátozta a versenyt.
- [13] Rögzítette továbbá, hogy az egyedi mentesülés feltételeinek fennállására a felperesek nem hivatkoztak, ugyanakkor megállapította, hogy nem is állnak fenn a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 17. §-ában, illetve az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 101. cikkének (3) bekezdésben meghatározott egyedi mentesülésre vonatkozó feltételek.
- [14] Összegezése szerint a kedvezményrendszer kialakítása és alkalmazása céljában és hatásában korlátozza a versenyt, az új kedvezményrendszer hátrányosan megkülönbözteti az internetes kereskedőket azáltal, hogy korlátozza, illetve ellenőrzés alatt tartja a CIBA kontaktlencsék és ápolószerek interneten történő értékesítését, valamint egyenértékű ügyletek esetén eltérő feltételeket alkalmaz az üzletfelekkel szemben, ami által azok hátrányos versenyhelyzetbe kerülnek.
- [15] A felperesek magatartása a Tpv. 11. § (2) bekezdés b) és g) pontjaiban foglalt tényállás megvalósításával sérti a Tpv. 11. § (1) bekezdésében előírt tilalmat, valamint az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdés b) és d) pontjainak megsértésével az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütközik.
- [16] A bírságösszeg megállapításánál a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének 1/2012. számú közleményét (a továbbiakban: Bírságközlemény) vette alapul.

A kereseti kérelem

- [17] A felperesek anyagi és eljárási jogszabálysértésekre hivatkozással kérték a határozat felülvizsgálatát.
- [18] Állították, hogy az alperes nem tárta fel kellő mértékben a releváns tényállást, tévesen értelmezte a kettős árazás forgalmát és a bizonyítékokat, helytelenül alkalmazta a csoport- és egyedi mentességre vonatkozó rendelkezéseket, jogszabálysértő a bírság kiszabására vonatkozó rendelkezés is.

Az elsőfokú ítélet

Kf.VI.37.870/2018/9.

- [19] Az elsőfokú bíróság a 16.K.33.634/2015/33. számú ítéletével az alperes határozatát megváltoztatta és megállapította, hogy a felperesek a jogsértést nem követték el, erre figyelemmel a kiszabott bírságot törölte.
- [20] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a 3.K.650.029/2017/5. számú végzésével az ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban hozott elsőfokú ítélet

- [21] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította.
- [22] Indokolása szerint az internetes kereskedőkkel szemben érvényesülő kettős árazás a konstrukció valódi természete szerint azt eredményezte, hogy az internetes vásárlás felől az optikai üzletek felé terelte a kontaktlencsék és ápolószerek forgalmazását, amely mind célja szerint, mind hatásában versenykorlátozó.
- [23] Megítélése szerint kettős árazásról nemcsak ugyanazon kereskedő vonatkozásában lehet szó, hanem akkor is, hogy a bevezetett kedvezményrendszer olyan, a gyakorlatban teljesíthetetlen feltételt ír elő, amely miatt – a kedvezmény igénybevételének lehetetlensége okán – az internetes kereskedők beszerzési árai növekednek.
- [24] Érvelése szerint az alperes megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a gyakorlatban a kedvezményrendszer azt eredményezte, hogy a optikai üzlettel való megállapodást mindössze egyetlen cég tudta megvalósítani, egy beszerzési társaság révén, ennek folytán e cég sem rendelkezett internetes kereskedői státusszal. Az előírt feltétel gyakorlati teljesíthetlenségét támasztja alá a felperesek adatszolgáltatása is, miszerint 2014-ben internetes szerződéssel már nem rendelkeztek.
- [25] A kisebb mértékű kedvezményt nyújtó raktárkészlet- és aktivási kedvezmény szintén többletterhelő az internetes kereskedőkre.
- [26] A felperesek megalapozatlanul hivatkoztak analógiaként a C-230/16 számú ügyben hozott ítéletben (a továbbiakban: Coty ítélet) foglaltakra, mert itt nem az internetes értékesítés egy konkrét formájának korlátozásáról, hanem a teljes online értékesítéstől való eltéréstől van szó.
- [27] A különbségtételt a felperesek által hivatkozott egészségügyi kockázatok sem indokolják. A jogszabályok 2012 augusztusától bekövetkezett változása után is megkülönböztetés nélkül értékesítették a termékeket. Az illesztési kedvezmény nyújtásához egyébként egyetlen üzlet is elegendő.
- [28] A C-108/09. számú (a továbbiakban: Ker-Optika) ügyben hozott ítélettel összefüggésben hangsúlyozta, hogy a kontaktlencse-használók egészsége védelmének a biztosítására irányuló cél megfelelő tájékoztatással, kizárólag a kontaktlencse első értékesítésére vonatkozó korlátozással is elérhető, az internetes kereskedőknek nyújtott előnytelen kedvezményrendszer alkalmazása nem adekvát eszköz bármilyen egészségügyi kockázat hatékony csökkentésére.
- [29] Kifejtette, hogy az internetes kereskedők illesztési feltételeknek való megfelelése külön bizonyítás nélkül is nagyobb teherrel jár, mint az, ha az optikai üzlet eleve illesztési szolgáltatást nyújt és nem kell a felperesek által megjelölt 6-19 millió forintos beruházást eszközölnie. Ez épp úgy igaz azokra az – illesztési kedvezményt korábban nem nyújtó – optikai üzletekre is, amelyeknek az internetes kereskedőkkel ellentétben a kedvezmény igénybevételéhez szükséges szolgáltatás nyújtásához eleve nem kell az üzlethelyiség megvásárlásával vagy bérletével kapcsolatos költségekkel számolniuk.
- [30] Megjegyezte, hogy nem a vállalkozások feladata az állami jogi szabályozásnak érvényt szerezni, különösen nem a verseny korlátozásával. Nem bír jogi jelentőséggel az, hogy a vállalkozás magatartása a piac valamely szereplője jogellenes magatartásának

Kf.VI.37.870/2018/9.

megakadályozására vagy szankcionálására irányul.

- [31] Leszögezte, hogy a beruházási költségekre vonatkozó felperesi hivatkozás éppen a kedvezményrendszer versenykorlátozó célját erősíti, hiszen a kisebb beruházási igényű, a fogyasztók számára ugyanazon termékeket kedvezőbb áron nyújtani képes internetes forgalmazó ezen versenyelőnyének kiiktatásával, felülük a forgalmat a nagyobb költségekkel szembesülő, és jellemzően ezért magasabb áron szolgáltatni képes üzletek felé tereli.
- [32] Az alperessel egyezően jutott arra a következtetésre, hogy – figyelemmel az elektronikus levelezések tartalmára is – a kettős árazás miatt a csoportmentesség nem alkalmazható, és a felperesek az egyedi mentesség fennállásának feltételeit sem igazolták.
- [33] Jogszerűnek ítélte a határozatot a bírság kiszabása körében is.

A fellebbezés és ellenkérelem

- [34] A felperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését és a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését, másodlagosan a határozat megváltoztatásával a bírság összegének csökkentését kérték.
- [35] Előadták, hogy a kontaktlencse forgalmazására vonatkozó jogszabályi környezet megváltozott, a gyógyászati segédeszközök forgalmazásának, javításának, kölcsönzésének szakmai követelményeiről szóló 7/2004. (XI.23.) EüM rendelet (a továbbiakban: EüM rendelet) alapján 2009 előtt nem lehetett kontaktlencsét interneten értékesíteni.
- [36] Az Alkotmánybíróság 19/2009. AB határozatára utalással előadták, hogy az alperes nem bizonyította a terhükre rótt jogsértést, azaz azt, hogy a kedvezményfeltételek az internetes kereskedők részére terhesebbek voltak, mint az optikai üzletek részére, továbbá, hogy az internetes kereskedők a kedvezményfeltételek eltérő jellege miatt magasabb árakkal szembesültek, mint az optikai üzletek.
- [37] A kedvezményi feltételek elérésében fennálló különbségeket az alperes nem vizsgálta meg közgazdasági szempontból, mint ahogy azt sem, hogy ténylegesen milyen befektetés szükséges az illesztési kedvezmény feltételeinek teljesítéséhez.
- [38] Hangsúlyozták, hogy a vele szerződéses kapcsolatban álló optikai üzleteknek csak mintegy 50%-a teljesíti az illesztési kedvezmény feltételeit.
- [39] A raktárkészlet-kedvezmény, valamint az aktivitási kedvezmény vonatkozásában sem vizsgálta a kedvezmény eléréséhez szükséges készlet tényleges értékét, továbbá az elvárt promóciós aktivitások pénzügyi vonzatát és előnyeit. E helyett az alperes önmagában a kereskedelmi megállapodásokban szereplő feltételekből következtetett arra, hogy az előírt feltételek az internetes kereskedőkkel szemben terhesebbek.
- [40] Kifogásolták, hogy az alperes nem definiálta a kettős árazás fogalmát. Szerintük a kedvezményrendszer fogalmilag nem lehet képes arra, hogy egyazon kereskedő számára különböző árakat alkalmazzon annak függvényében, hogy az adott kereskedő a termékeket offline vagy online kereskedelmi csatornán értékesíti tovább. A kedvezmények mértéke azonos volt minden vevő tekintetében.
- [41] Hangsúlyozták, hogy semmilyen módon nem követte nyomon a vevőinek a továbbértékesítését, amely a versenykorlátozó cél, de legalábbis a különösen súlyos versenykorlátozás hiányát támasztja alá a Vertikális Iránymutatás értelmében.
- [42] Álláspontjuk szerint a Coty ítélet egyértelműen igazolja, hogy az alperesi jogértelmezés téves. A csoportmentességi rendelet 4. § b) pontja alkalmazása során a területre, illetve a vevőkre vonatkozó korlátozások tilalma nem értelmezhető akként, hogy az kiterjedne az áruk értékesítési módját érintő korlátozásokra is. Márpedig a kontaktlencsék internetes kereskedelmét semmilyen módon sem korlátozta, bármely vevője úgy és olyan kialakítású online platformon folytathatott internetes kereskedelmet, ahogyan csak szerette volna.

Kf.VI.37.870/2018/9.

- [43] Érvelésük szerint az egyedi mentesítés feltételei is fennállnak.
- [44] Állították, hogy a bírságkiszabás is jogellenes.
- [45] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében – a határozatban és az elsőfokú eljárásban előadottak megisméltése mellett – az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.
- [46] Kiemelte, hogy az ügy elbírálása szempontjából irányadó a Német Szövetségi Katellhivatal által tárgyalt Boch Siemens Handelsgerate eset (a továbbiakban: BSH ügy).

A Kúria döntése és jogi indokai

- [47] A felperesek fellebbezése alapos.
- [48] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel a jogvita elbírálásához szükséges tényállást, ám – eltérő jogi álláspontja folytán – abból téves következtetésre jutott az alperesi határozat jogszerűségét illetően. A felperesek fellebbezése alkalmas volt a kereseti kérelemben foglaltak teljesítésére.
- [49] A Tpv. 11. § (1) bekezdése szerint tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet is, illetve fejt ki. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése alapján ez a tilalom vonatkozik különösen:
  - b) az előállítás, a forgalmazás, a műszaki fejlesztés vagy a befektetés korlátozására vagy ellenőrzés alatt tartására;
  - g) arra az esetre, ha azonos értékű vagy jellegű ügyletek tekintetében az ügyfeleket megkülönböztetik, ide értve olyan árak, fizetési határidők, megkülönböztető eladási vagy vételi feltételek vagy módszerek alkalmazását, amelyek egyes üzletfeleknek hátrányt okoznak a versenyben.
- [50] A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. § (1) bekezdése szerint a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, bizonyítási eljárást folytat le.
- [51] A Ket. 50. § (3) bekezdése kimondja, hogy a hatóság által hivatalosan ismert és a köztudomású tényeket nem kell bizonyítani.
- [52] A megalapozott döntés feltétele a tényállás valósághű feltárása. Ehhez a hatóságnak először is össze kell gyűjtenie a döntéshez szükséges jogilag releváns tényeket, majd pedig meg kell győződnie azok valóságtartalmáról. Az ügyre vonatkozó jogszabály határozza meg, hogy az adott ügyben melyek a döntéshozatal szempontjából jogi jelentőséggel bíró, azaz jogilag releváns tények.
- [53] A Ket. általános szabálya szerint a bizonyítási kötelezettség a hatóságot terheli, ez alól csak a hivatalosan ismert és a köztudomású tények jelentenek kivételt. A tények nem kellő felderítése, az egyes bizonyítékok felszínes, elnagyolt értékelése, továbbá a döntést megalapozó egyes tények bizonyítatlansága és mindezekből fakadóan az indokolás hiányossága a döntés hatályon kívül helyezését eredményezi.
- [54] Jelen ügyben a jogilag jelentős tények körét a Tpv. 11. § (1) bekezdése és (2) bekezdés b), illetve g) pontjai határozzák meg. Ezekre hivatkozással az alperes azt állapította meg, hogy a felperesek a kedvezményrendszer kialakításával és alkalmazásával céljában és hatásában is korlátozták a versenyt. Döntését arra alapozta, hogy a gyakorlatban kettős árrendszer alakult ki, amely szerint az optikai üzletnek besorolt partnerek alacsonyabb áron juthattak hozzá közvetlenül a CIBA termékekhez, mint az internetes besorolású versenytársaik.
- [55] Az alperest terhelő tényállás-tisztázási és bizonyítási kötelezettségre figyelemmel a határozat

Kf.VI.37.870/2018/9.

indokolásában e megállapításokat kellett volna alátámasztania. Olyan érvrendszert kellett volna bemutatnia, amely meggyőzően igazolja a bírságkiszabásra okot adó magatartás megtörténtét, ennek körében be kellett volna mutatnia, hogy mely tényeket, körülményeket tekintette releváns tényállási elemeknek, mely tényeket, körülményeket milyen bizonyítási eljárás eredményeként talált igazoltnak vagy valótlannak, mit, milyen súllyal értékelt.

- [56] Az alperesi megállapítás központi eleme a felperesek által bevezetett, illetve alkalmazott kedvezményrendszerből fakadó kettős árrendszer. Erre figyelemmel az alperes nem mellőzhette volna a kettős árrendszer fogalmi meghatározását, vagyis annak egyértelmű rögzítését, hogy a kettős árrendszernek, mint versenykorlátozó magatartásnak melyek a tartalmi elemei. Ehhez elengedhetetlenül hozzá kellett volna rendelnie azokat a jogszabályi rendelkezéseket, illetve jogi dokumentumok vonatkozó részeit, egyéb jogi érveket, amelyek a fogalom meghatározás alapjául szolgálnak.
- [57] Az alperes azonban a nélkül róttá a felperesek terhére a kettős árrendszert, hogy annak főbb kritériumait ismertette volna. Ez azért is lett volna különösen fontos, mert a kettős árrendszer fogalmát sem a Tpv., sem az EUMSZ alperes által hivatkozott rendelkezései nem határozzák meg, és nem ismert a kettős árrendszernek a versenyjogban általánosan bevett, elfogadott definíciója sem.
- A kettős árrendszer körében ki kellett volna térni arra is, hogy egy piaci szereplő kinek, milyen feltételekkel nyújthat jogszerűen kedvezményeket, illetve hol a határ, amikor a kedvezmény már versenyjogsértőnek minősül. Ennek kifejtése jelen esetben azért is lett volna elengedhetetlen, mert az EüM rendelet szabályai szerint 2009 előtt jogszerűen nem is lehetett kontaktlencsét interneten értékesíteni, továbbá a kifogásolt felperesi kedvezményrendszer bevezetése előtt az internetes kereskedők számára a kontaktlencse illesztési kedvezmény igénybevételére egyáltalán nem volt lehetőség. Be kellett volna tehát mutatni azt a szempontot, amely miatt a létező, és bár nem automatikusan, hanem adott esetben komoly anyagi ráfordítással elérhető kedvezmény nyújtásának lehetősége miatt is lesz versenyjogsértő akkor, ha korábban az adott kedvezmény elérése fogalmilag is kizárt volt az érintett partnerkategória számára.
- [58] A felek a kettős árrendszer, mint versenyjogsértő magatartás lényegét a per során a különböző forrásokból fakadó esetjogból kívánták levezetni, ez azonban nem változtat azon, hogy a határozat nem tartalmazza a jogvita központi elemének a körülírását. A hiányos kiindulópont miatt megalapozott jogi következtetésre nem lehet jutni.
- [59] Az alperes adós maradt a kettős árrendszer megvalósítását alátámasztó bizonyítékok bemutatásával is. Leszögezte, hogy az optikai üzletnek besorolt partnerek alacsonyabb áron juthatnak hozzá közvetlenül a CIBA termékekhez, mint az internetes besorolású versenytársaik, ám az ezt megalapozó tények, adatok, kimutatások már kimaradtak a határozatból.
- [60] A felperesek három partnerkategóriát alakítottak ki, e három halmaz tényleges megoszlása azonban nem derül ki a határozatból. A kedvezményrendszer, különösen az illesztési kedvezmények szempontjából nem közömbös, hogy az optikai üzletek nem feltétlenül tartoznak az optikai üzletek halmazába, valós forgalmuk alapján internetes kereskedőnek is minősülhetnek. Ezen kívül az optikai üzlet besorolású üzletek sem rendelkeznek feltétlenül az illesztési kedvezmény igénybevételéhez szükség feltételekkel, a felperesek állítása szerint a kritériumot csak az optikai üzletek fele képes teljesíteni. Nem tudni azonban, hogy melyik kategóriába tartoznak azok az üzletek, amelyeknek nincs illesztési lehetősége. A Magyar Látyszerészszövetség adataira vonatkozó felperesei hivatkozást az alperes a határozat egyik lábjegyzetében rögzítette, arra érdemben nem reagált.
- [61] Arra nézve is csak a felperesektől van becslés, hogy az illesztési kedvezményhez szükséges beruházás milyen mértékű anyagi terhet jelent az üzleteknek.

Kf.VI.37.870/2018/9.

- [62] Az alperes szerint az internetes kereskedők magasabb áron juthatnak a CIBA kontaktlencsékhez, mint az értékesítéseiket legalább fele részben optikai üzletben bonyolító kereskedők, ám azt már nem tette hozzá, hogy e megállapítást milyen adatokra, árazási kimutatásokra alapította.
- [63] Az alperes szerint önmagában a kedvezményrendszerből nyilvánvalók a következtetései, ám a „nyilvánvaló” nem jogi kategória, abból – egyetlen számadat nélkül – különböző árazásra vonatkozóan semmiféle következtetést nem lehet levonni.
- [64] Nincs adat arra sem, hogy hogyan viszonyul egymáshoz az illesztési kedvezmény és az illesztés kedvezmény igénybevételéhez szükséges beruházás költsége, figyelemmel az egyes internetes kereskedők tényleges forgalmi adataira is. A komplex szemlélet, az összefüggések vizsgálata és értékelése hiányában, pusztán az illesztési kedvezmény igénybevételének feltétele nem jelent nyilvánvalóan hátrányt az internetes kereskedők számára.
- [65] A ténylegesen érvényesülő árak bemutatása nélkül a kettős árrendszerre vonatkozó megállapítás megalapozatlan. Azt a kijelentést, miszerint az internetes kereskedők árelőnye megszűnt az optikai üzletekkel szemben, továbbá, hogy az illesztési kedvezmény igénybevételi lehetőségének hiányát nem tudta ellensúlyozni az internetes értékesítési csatorna alacsonyabb költsége, semmilyen konkrét adat nem támasztja alá.
- [66] A versenykorlátozó hatás nyilvánvaló mutatójának tekintette az alperes, hogy a kedvezményrendszer bevezetése után mintegy másfél évvel már egyetlen internetes kereskedőjük sem volt a felpereseknek. Ez a tény azonban önmagában nem mond semmit, hiszen nem tudható, hogy az eredeti internetes kereskedők ténylegesen rendelkeztek-e, illetve hány optikai üzlettel rendelkeztek. Mennyi olyan optikai üzletük volt, amely képes volt az illesztési kedvezmény feltételeit biztosítani. Arról sincs információ, hogy a termékeket a piacon az internetes kereskedők más forgalmazótól milyen áron, illetve milyen egyéb feltételekkel tudták beszerezni. Konkrét tény, adat, bizonyíték hiányában nem lehet kétséget kizáróan megállapítani, hogy az internetes kereskedők valóban kizárólag, kifejezetten a kedvezményrendszer hatására fordultak el a felperesektől.
- [67] Az alperes szerint a jogsértő magatartás céljában is korlátozta a versenyt. Elmulasztotta azonban bemutatni, hogy miért is volt érdeke a felpereseknek az internetes kereskedőkkel való kapcsolat felszámolása, e vevői kör elvesztése. Mi motiválhatta a felpereseket az internetes árak növelésére, vajon milyen előnyt hozhatott nekik az, ha az internetes kereskedők is elérik az optikai üzletek eladási árait. Kétségtelen, hogy a versenyjogi jogsértés sok esetben a magatartást megvalósító vállalkozás tudatától, szándékától függetlenül megállapítható, azonban legalább meg kell kísérelni választ adni arra, hogy miért lehetett célja a felpereseknek az internetes kereskedelem „büntetése”, az internetes vásárlóknak az optikai üzletek felé terelése.
- [68] A fentiek ellenére az elsőfokú bíróság az alperesi határozatot nem találta jogszabálysértőnek, a felperesi kereseti előadásokra a határozat vonatkozó részeinek mechanikus megismétlésével válaszolt. Emellett annak ellenére foglalt érdemi állást a kettős árrendszer jogi tartalmát illetően, hogy az a határozatból kimaradt, a felek által hivatkozott eseti döntéseket annak ellenére elemezte és értékelte, hogy azokról a határozat még csak érintőlegesen sem szólt.
- [69] A Kúria szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütközően értékelve állapította meg, hogy az alperes a határozathozatalhoz szükséges mértékben feltárta a tényállást, és teljesítette a rá háruló bizonyítási kötelezettségét is. Téves jogi álláspontja miatt osztotta az alperes azon megállapítását, miszerint a felperesek a kedvezményrendszer kialakításával és alkalmazásával céljában és hatásában is korlátozták a versenyt. A kettős árazás tényállási elemeinek egyértelmű meghatározása nélkül számszaki kalkuláció, ténylegesen alkalmazott árak, egyéb konkrétumok, számszerűsített adatok hiányában a kedvezményrendszer kialakítása és alkalmazása versenyjogsértőnek nem minősíthető.

Kf.VI.37.870/2018/9.

Versenykorlátozó cél megállapításának csak akkor van helye, ha az alperes észszerű indokát adja annak, hogy miért állhatott érdekében a verseny korlátozása a felpereseknek.

- [70] A fentiekre figyelemmel a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazásával megváltoztatta, a közigazgatási határozatot hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte.
- [71] A megismételt eljárásban az alperesnek definiálnia kell a kettős árazást, mint versenyjogsértő magatartást, meg kell határoznia ennek tényállási elemeit, és számot kell adnia arról is, hogy milyen jogszabályi rendelkezéseket, jogi dokumentumokat, egyéb jogi tényeket, körülményeket vett figyelembe a fogalom meghatározás kidolgozásánál. Választ kell adni arra is, hogy milyen jogi alapon, feltételek mellett mondható ki egy újonnan bevezetett kedvezmény versenykorlátozó jellege akkor, ha korábban az adott kedvezmény az érintett számára semmilyen feltételek mellett sem volt elérhető.
- [72] Ezt követően konkrét számszaki adatokkal, számítási kalkulációkkal kell alátámasztania, hogy a kedvezményrendszer hátrányosabb volt az internetes kiskereskedők számára, mert az illetékesi kedvezmény igénybevételi lehetőségének hiánya nem tudta ellensúlyozni az internetes értékesítési csatorna alacsonyabb költségeit, az optikai üzletnek besorolt partnerek alacsonyabb áron juthatnak közvetlenül a termékekhez, mint az internetes besorolású versenytársaik. Ehhez ki kell mutatnia a kedvezményrendszerhez kapcsolódó egyes partnerkategóriákat, különös figyelemmel az optikai üzletek és az internetes kereskedők közötti lehetséges átfedésre. Számot kell adni arról, hogy az illetékesi kedvezmény igénybevétele feltételeinek megvalósításához szükséges beruházás miként viszonyul az illetékesi kedvezmény mértékéhez, különös figyelemmel az internetes kereskedők forgalmára. Egzakt adatok, kimutatások nélkül versenykorlátozó hatás nem állapítható meg.
- [73] A jogellenes cél kimondásakor ki kell térni annak a felperesek saját érdekkörén alapuló motivációira is. Pusztán az internetes kereskedőkkel való kapcsolat megszűnése – konkrét bizonyíték, adott piaci helyzetelemzés hiányában – nem támasztja alá e partnerkategória kizorítására való felperesi törekvést, de nem igazolja a versenykorlátozó hatást sem.
- [74] Az ily módon feltárt és körültekintően bizonyított tényállás alapján lesz az alperes abban a helyzetben, hogy a felperesek által bevezetett és alkalmazott kedvezményrendszer jogsértő jellegéről állást foglaljon.
- [75] A felperesi magatartás jogi minősítését követően – szükség szerint – lehet állást foglalni a csoportmentesség, illetve az egyedi mentesülés kérdésében, avagy a bírságkiszabás szükségességéről és mértékéről, a Bírságközlemény alkalmazásának lehetőségéről.

A döntés elvi tartalma

- [76] *A hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni és bizonyítani. Mivel jogszabály nem határozza meg a kettős árrendszer, mint versenyjogsértő magatartás fogalmát, ezért azt az alperesnek kell kimunkálnia, és a határozat indokolásában bemutatnia.*
- [77] *A kettős árazás, mint versenyjogsértő magatartás csak akkor értékelhető a felperesek terhére, ha azt konkrét számadatok, számszaki levezetés, a ténylegesen alkalmazott egyedi árak is alátámasztják.*

Záró rész

- [78] A Kúria a fellebbezést a Pp. 340. § (5) bekezdése szerint tárgyaláson bírálta el.
- [79] A végső soron pervesztes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően köteles a felperesek együttes elsőfokú és fellebbezési eljárási költségét megfizetni.
- [80] A kereseti és fellebbezési illetéket az állam viseli. A felperesek az illetékekről szóló 1990. évi

Kf.VI.37.870/2018/9.

XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog ellenére a keresetlevelükön 3.000.000.- forint illetéket leróttak, amelyet, mint szükségtelenül lerótt illetéket a felperesek az illetékügyekben eljáró hatóságtól visszaigényelhetik.

[81] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2019. április 10.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Vítál-Eigner Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró